

Tilburg University

De burger is een junk

Frissen, P.H.A.

Published in:
Binnenlands bestuur

Publication date:
2010

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Frissen, P. H. A. (2010). De burger is een junk. *Binnenlands bestuur*, 23.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

BINNENLANDS BESTUUR

De burger is een junk

Over het nieuwe kabinet zal ik pas iets schrijven - de belofte van enkele columns her maakt schuld - als ik het met Majesteit op het bordes heb zien staan. Het zittende kabinet heeft al behoorlijk wat voorwerk gedaan.

Toch klinkt drie en een half miljard opeens tamelijk mild, als de plannen in de richting van achttien miljard schijnen te gaan. Bij dergelijke maatschappelijke en politieke stemmingswisselingen lik ik Ruttiaans mijn vingers af. Met veel vreugde zie ik uit naar alle protesten, bezwaren en onaanvaardbaars die zullen klinken als het nieuwe regeerakkoord ooit zal verschijnen.

De tegenstanders van een fors bezuinigende overheid zullen weer veel roerende argumenten aanhalen over de noodzaak van overheidsuitgaven voor de zwakkeren in onze samenleving. Verschillende voorproefjes hebben we de afgelopen weken al gehad. Hoogtepunt vond ik de boosheid over de kortingen op kinderopvangsubsidies. Ik had in al mijn naïviteit gedacht dat we kinderopvang alleen voor mensen met een zeer klein inkomen subsidiëren.

Toen mijn vrouw en ik kinderopvang moesten regelen vonden we dat onze eigen verantwoordelijkheid. Weliswaar waren onze kinderen natuurlijk een grandioze gift aan de samenleving, was ons inkomen in die tijd bepaald niet wat het nu is en waren we toen allebei nog stevig links, niet alleen de kinderen, maar ook de keuze ervoor hadden we toch echt zelf gemaakt. Wij hebben dus steeds lieve dames als oppas gehad.

Zij waren niet alleen zorgzaam, maar raakten ook niet in paniek als een kind groen zag of uit een boom viel. Wij raadpleegden Spock, maar de dames hadden ervaring. Uit de boom vallen was toen normaal. Van cursussen 'verantwoord vallen' was op de basisschool gelukkig nog geen sprake, ook al kondigde de terreur van het kringgesprek zich toen al aan.

Nu schijnen opa's en oma's zelfs oppasactiviteiten te kunnen declareren en aftrekken. Bestuurskundigen noemen dat de pervertering van beleid. Maar erger nog dan het beleid, zijn natuurlijk opa's en oma's die zich door hun kinderen laten betalen en de rekening bij de belastingbetaler leggen. Als dat solidariteit is, dan ben ik nog overtuigder voorstander van een vlaktaks die net genoeg is voor een tamelijk krappe nachtwakersstaat.

De burger, tot in de hoogste inkomensklassen toe, is volkomen verslaafd geraakt aan de verzorgingsstaat. Van hypotheekrenteaftrek tot huishoudelijke verzorging, van gezondheidszorg tot crèche, van opera tot muziekschool, voor alles betaalt de staat. Dat heeft te maken met het feit dat de rechtsgelijkheid van de rechtsstaat verweven is geraakt met de gelijkheidsobsessie van de verzorgingsstaat.

Waar de rechtsstaat alle burgers gelijk behandelt, omdat ze voor de wet in al hun verschillen gelijk zijn, moet de verzorgingsstaat die verschillen juist egaliseren, omdat hij alle burgers gelijk wil maken. Dus krijgt iedereen rollator, pil, oppas, schouwburg, betaalbaar huis. Dat is constitutioneel geborgd in onze nationale catalogus voor geluk, de Grondwet. Dus moet de staat, als hij bijna failliet is, ook op een egalitaire manier bezuinigen.

Iedereen moet terug, kortingen zijn generiek, publieke voorzieningen versralen. Dat zal nog een forse cold turkey veroorzaken bij iedereen. Wrang is natuurlijk, dat de hogere en middenklassen zich wel zullen herstellen, maar dat de laagste etages van het welvaartsgebouw fors onder het maaiveld zullen zakken. Wie de steun van de staat echt nodig heeft, heeft de meeste pijn.

De 'bemoeizorg voor hulpmijders' - hoe vreselijk de beleidswoorden ook zijn - is een schrijnend voorbeeld hoe het collectivisme de zwaksten het hardste treft. Het lijkt mij dat we daarom sociaal moeten bezuinigen. We houden overeind wat echt nodig is voor de kwetsbaarsten. Een forse herschikking tussen particulier en collectief is dan onvermijdelijk.

benut om de kwaliteit van het stelsel te verbeteren. Maar de mevrouw die ik op de radio hoorde klagen dat de chauffeurswisselingen op het busje dat haar zoon naar school bracht zijn fobieën vergrootten, zou dan toch moeten overwegen dat voortaan maar zelf te doen.

Paul Frissen is decaan en bestuursvoorzitter van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, hoog leraar Bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg en lid van de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling

Abonnementen

[Gratis abonnement](#)
[Abonnement](#)
[Klantenservice](#)
[Adreswijziging](#)
[Nieuwsbrieven](#)

Feeds & Tweets

[BB iGoogle](#)
[BB RSS Nieuws](#)
[BB RSS Vacatures](#)
[BB RSS Digitaal Bestuur](#)
[BB Twitter](#)

Opleidingen

[Kluwer Opleidingen](#)
[Vrom Academy](#)
[E-studies](#)
[Masterclasses](#)

Websites

[Kluwer](#)
[Kluwer Shop](#)
[Sociaal Totaal](#)
[Vrom Totaal](#)
[Jobnews](#)

Service

[Adreswijziging](#)
[Contact](#)
[Colofon](#)
[Ingezonden stukken](#)

Adverteren

[Informatie](#)
[Vacaturemanager](#)
[Vacatures zoeken](#)